

Socialisten roeren zich hier nog niet

Behoeftigen zijn er in Nederland. Maar in De Standaard merk je niet veel van die armoe. Het meest concreet zijn ook hier de advertentie-pagina's, waar zo nu en dan de financiële hulp van de lezers wordt ingeroepen voor een krepeergeval. De nadruk ligt in veel gevallen eerder op het fatsoen van de hulpbehoevende dan op zijn/haar nooddrift: „Eene jeugdige vrouw uit den fatsoenlijken stand is onlangs na een gelukkig huwelijk van acht jaren, met vier kindertjes in hulpbehoevende omstandigheden achtergebleven, door het ontslapen van haren trouwen, ijverigen, godvreezenden, maar in zijn leven niet voorspoedigen echtgenoot; terwijl de betrekkingen niet bij machte zijn om voldoende hulp te bieden. Haar leed te helpen verzachten zou een vreugde wezen voor de ondergeteekenden. Zij weten dat zoodanige toestand niet zeldzaam is; dat aanvragen om hulp menigvuldig worden gedaan; dat men voorzichtig moet wezen om zijn naam daartoe te leenen. Toch gevoelen zij zich gedrongen om de zorg dier weduwe, niet in hunne woonplaats vertoevende, openbaar bekend te maken aan deelnemende harten”. Was getekend door drie predikanten en twee andere achtenswaardigen.

Incidenteel

Geen zeldzaamheid; ook geen acuut maatschappelijk vraagstuk. Sommigen zien dat vraagstuk wel naderbij komen. De armoede in het land staat in De Standaard in de gemengde berichten, tussen de ongelukken en spelingen der natuur (een varken van 33 weken, dat 312 pond weegt en 30 pond reuzel levert). Zo stort bij voorbeeld in het Drentse Weerdingerveen een huis in. Een moeder met vier kinderen worden onder het puin begraven; een van de kinderen komt om het leven, „De toestand van het armoedig gezin is er natuurlijk niet door verbeterd”, zo besluit het bericht. En uit Velzen wordt gemeld: „Zaterdag jl. hebben weereen groot aantal werklieden van de baggerwerken aan het (Noordzee-)kanaal hun ontslag gekregen. Wij zien den winter met bezorgdheid tegemoet. Al hebben we ook 13 vette jaren gehad, toch zijn er maar weinig werklieden beter op geworden. Hebben de vette jaren ons weinig genoeg gegeven, van de magere hebben wij veel ellende te wachten.”

Het zijn incidentele berichten in de kleine hoekjes van de krant. Iets dat lijkt op een overzicht van de situatie waarin „de mindere klasse” in Nederland zich bevindt, wordt niet geleverd. De Vereeniging tot heil des volks (afd. Amsterdam) heeft het afgelopen jaar f 3785 uitgegeven aan armenzorg en 1600 stuks kleren uitgedeeld in 111 gezinnen. Doch dat is slechts één vereniging, in één gemeente. Opmerkelijk is, dat via correspondentie en door het overnemen van berichten uit andere bladen zulke overzichten wel voorkomen over het buitenland. Op 24 december wordt vrij uitvoerig

Is op het juist voltooide Noordzeekanaal. Het schip op de achtergrond zou aanvankelijk „De Ruyter” gaan heten, maar in verband met het koninklijk huwelijk is het „Koningin Emma der Nederlanden” gedoopt, door Hare Majesteit zelf.

Na de voltooiing van het Noordzeekanaal neemt IJmuiden snel in betekenis toe. Via de Standaard wordt gecollecteerd voor een kerk en een bewaarschool.

aandacht besteed aan de werkloosheid in de Britse industriegebieden. In Glasgow zijn 25.000 mensen de hongerdood nabij; in Sheffield wordt graan van de wagens gestolen en „rauw verslonden”. Drie of vier gezinnen wonen in huizen die voor één gezin geschikt zijn; er is geen verwarming: „een arme vrouw vertelde, hoe haar beide kindertjes in haar armen van kou waren gestorven, wijl ze verplicht was hen meê te nemen, als zij uitging om te trachten iets te verdienen”. Ook aan de verschrikkelijke armoe in Berlijn wordt aandacht besteed met de opmerking erbij dat het geen wonder is, dat de Duitse regering zoveel last heeft van socialisten.

Duitsland

In Nederland zijn die er in '78 nog niet, althans niet in georganiseerd verband, al komen er uit het „Algemeen werkliedenverbond” wel geluiden in die richting. Op 30 december wordt in deze organisatie een voorstel om het eigendomsrecht in volstrekte zin te eerbiedigen, verworpen. Men wil dat recht beperkt zien tot eigendom dat door arbeid is verkregen. „Een eerste schrede op een